

WYBORY NA WĘGRZECH

Monitor wyborczy Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia

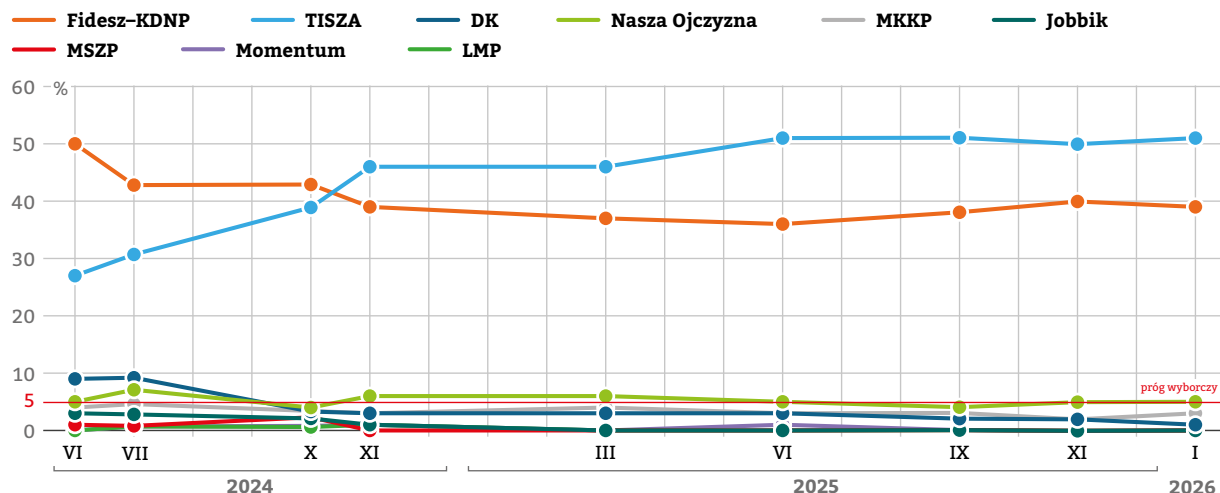
NUMER 1 5.02.2026

- Zaplanowane na 12 kwietnia wybory parlamentarne na Węgrzech odbędą się w zupełnie nowych realiach sceny partyjnej.
- Fidesz Viktora Orbána, zdecydowany zwycięzca czterech ostatnich wyborów, zmierzy się z nowym rywalem, czyli partią TISZA Pétera Magyara.
- W ostatnich dwóch latach TISZA dokonała w polityce rewolucji. W październiku 2024 r. została pierwszym ugrupowaniem od 18 lat, które wyprzedziło w sondażach koalicję Fidesz-KDNP.
- Zmiana ta odzwierciedla głębsze przekształcenia sceny partyjnej: dekompozycję dawnej opozycji, przejście jej elektoratu przez TISZĘ i postępującą erozję dominacji obozu rządzącego.
- W konsekwencji zmian wyłonił się układ niemal dwupartyjny, a Fidesz stanął przed realnym ryzykiem utraty władzy.

SONDAŻE

Od jesieni 2024 roku TISZA utrzymuje przewagę nad Fideszem

Poparcie dla poszczególnych partii wśród wyborców zdecydowanych na udział w głosowaniu

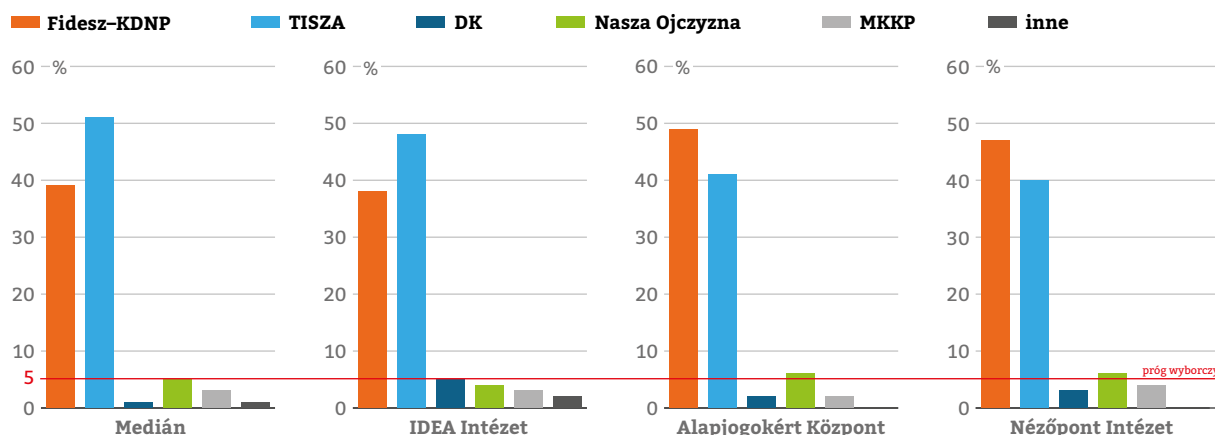
Źródło: badania ośrodka Medián w okresie od czerwca 2024 do stycznia 2026 r.

- Uznawany za najbardziej wiarygodny instytut Medián wskazuje w badaniu z początku stycznia na **51% poparcia dla partii TISZA** i **39% dla koalicji Fidesz-KDNP** (zob. wykres 1). Oznacza to lekki wzrost przewagi TISZY w porównaniu z sondażem z listopada ub.r., gdy różnica ta wynosiła **10 p.p.** Wśród ogółu wyborców przewaga ugrupowania Magyara kształtuje się na poziomie 7 p.p. (40% do 33%). Jednocześnie notowania Fideszu w styczniu – mierzone przez Medián w latach wyborczych 2014, 2018 i 2022 – **nigdy nie były tak niskie** jak obecnie (przy czym w kolejnych miesiącach poparcie dla obozu rządzącego za każdym razem rośnie).

TISZA prowadzi w sondażach niezależnych ośrodków, a Fidesz w tych powiązanych z władzą

Najbardziej prawdopodobny wynik poszczególnych list partyjnych według czterech ośrodków badawczych (styczeń 2026 roku)

Źródło: sondaże ośrodków Medián, IDEA, Alapjogokért Központ i Nézőpont.

- Od wyborów do Parlamentu Europejskiego w czerwcu 2024 r. wszystkie główne ośrodki badania opinii publicznej, niezależnie od stopnia ich powiązania z władzą, odnotowywały **systematyczną poprawę notowań TISZY**. Ośrodki niezależne (m.in. Medián i IDEA) pokazują przy tym **kilku- lub kilkunastopunktową przewagę** ugrupowania Magyara nad Fideszem. Z kolei w pomiarach ośrodków badawczych związanych z władzą (Nézőpont i Alapjogokért Központ) – ze względu na **korzystniejszą dla obozu rządzącego metodologię badań** – Fidesz pozostaje liderem (zob. wykres 2).
- Pozycja sondażowa TISZY to w dużej mierze efekt **przejścia elektoratu wcześniejszej opozycji**. Spośród tych formacji – liberalno-lewicowej DK, centrowego Momentum, satyrycznej Węgierskiej Partii Psa o Dwóch Ogonach (MKKP) oraz prawicowego Jobbiku i skrajnie prawicowej Naszej Ojczyzny – **jedynie ta ostatnia przekracza w sondażach ustalony na 5% próg wyborczy** (zob. wykres 1) i **może odegrać rolę języczka u wagi**. Węgierska Partia Zielonych (LMP) oraz Momentum poinformowały z kolei, że **nie wystawią w kwietniowych wyborach ani własnych list, ani kandydatów**, uzasadniając tę decyzję chęcią **zapobieżenia rozproszeniu głosów opozycji**.
- **Przeptyw elektoratu dawnej, rozdrobnionej opozycji do TISZY został w dużej mierze wyczerpany**. W obecnej fazie kampanii kluczowym wyzwaniem dla ugrupowania jest **pozyskanie wyborców partii rządzącej oraz mobilizacja niezdecydowanych**, przy czym doświadczenia wyborów parlamentarnych z 2022 r. wskazują, że w gronie tych ostatnich to **Fidesz dysponuje większymi rezerwami**. Znaczenie tej grupy pozostaje istotne – według ostatniego badania ośrodka **Medián niezdecydowani nadal stanowią ok. 19% elektoratu**.
- Poparcie dla głównych ugrupowań jest silnie zróżnicowane w zależności od wieku, wykształcenia i miejsca zamieszkania. **TISZA wyraźnie dominuje wśród młodszych wyborców**, zwłaszcza poniżej 40. roku życia, podczas gdy **wraz z wiekiem rośnie poparcie dla koalicji Fidesz-KDNP**, która najsilniejszą pozycję zachowuje w grupie 60+. Podobną polaryzację widać, gdy pod uwagę weźmiemy poziom wykształcenia: **im jest on wyższy, tym większa skłonność do popierania TISZY**, natomiast **Fidesz najlepsze wyniki osiąga wśród osób z wykształceniem podstawowym**. **TISZA ma przewagę w dużych ośrodkach miejskich, zaś Fidesz pozostaje dominującą siłą na wsiach i w małych miejscowościach**.

Fidesz

Atuty Fideszu:

- Kontrola mediów i zasoby komunikacyjne** – ok. 78% rynku pozostaje pod kontrolą podmiotów powiązanych z Fideszem, co umożliwia tej partii swobodne kształtowanie narracji i dyskursu przedwyborczego. Trwającemu od ponad dekady upolitycznieniu mediów publicznych towarzyszy w ostatnich latach zwiększanie dominacji obozu władzy również w komercyjnych środkach przekazu.
- Sieć lokalnych struktur i powiązań klientelistycznych** – obejmuje samorządy, lokalne elity polityczne i gospodarcze oraz instytucje publiczne zależne od państwa lub władz lokalnych. Redystrybucja środków publicznych, inwestycje infrastrukturalne i programy socjalne wzmacniają relacje lojalnościowe między centrum a peryferiami, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach i na terenach wiejskich. W efekcie sieć ta ułatwia mobilizację elektoratu i ogranicza pole działania opozycji na poziomie lokalnym.
- Korzystny system wyborczy** – w 2024 r. dokonano zmiany granic okręgów jednomandatowych, a ich obecny kształt sprzyja Fideszowi. Ograniczono liczbę okręgów w tradycyjnych bastionach opozycji (m.in. w Budapeszcie), relatywnie rozszerzając reprezentację obszarów bardziej prorządowych. Czynnikiem wzmacniającym pozycję Fideszu są również głosy Węgrów mieszkających poza granicami kraju. Zdecydowana większość z nich to zwolennicy Fideszu–KDNP (w 2022 r. było ich ponad 90%), co przekłada się na około jeden–dwa dodatkowe mandaty, istotne przy wyrównanym wyniku wyborów.
- Przewaga finansowa w kampanii i zachęty przedwyborcze** – Fidesz masowo sięga w kampanii po zasoby państwowe i zaplecza biznesowego powiązanego z obozem władzy. Umożliwia to prowadzenie długotrwałej i intensywnej kampanii, a także finansowanie szeroko zakrojonych działań mobilizacyjnych skierowanych do konkretnych grup społecznych. Rząd wykorzystuje instrumenty polityki fiskalnej i socjalnej w okresie przedwyborczym (transfery, ulgi, świadczenia jednorazowe).
- Pozycja i charyzma Viktora Orbána** – premier Węgier sprowadza rywalizację do plebiscytu „za lub przeciw niemu”. Na korzyść Fideszu przemawiają doświadczenie Orbána, umiejętność narzucenia narracji i wizerunek silnego przywódcy, zapewniającego stabilność w napiętej sytuacji międzynarodowej.
- Mobilizacja elektoratu konserwatywnego i narodowego** – Fidesz skutecznie aktywizuje swój twardy elektorat, kreując się na gwaranta bezpieczeństwa (narracja „propokojowa”), obrońcę suwerenności państwa w obliczu presji instytucji unijnych oraz siłę sceptyczną wobec imigracji.
- Obawa przed „nowym i nieznanym”** – Fidesz podkreśla walory stabilności, przewidywalności i ciągłości władzy, co ma kontrastować z brakiem doświadczenia politycznego rywali. W percepcji części społeczeństwa Orbán to polityk „sprawdzony w kryzysach”, który kierował państwem w okresach silnych wstrząsów zewnętrznych i wewnętrznych (m.in. kryzys migracyjny w 2015 r., pandemia COVID-19 czy wojna na Ukrainie).
- Wsparcie międzynarodowe** – Orbán wykorzystuje deklaratywne poparcie ze strony wybranych polityków prawicowych – w tym Donalda Trumpa – jako narzędzie wzmacniania krajowej legitymacji politycznej. Jednocześnie władze w Budapeszcie akcentują, że obecny premier pozostaje gwarantem niskich cen energii za sprawą osobistych relacji z Putinem, ale też z Trumpem (dzięki uzyskaniu czasowego wyłączenia z sankcji USA na rosyjską ropę).

TISZA

Atuty TISZY:

1. **Efekt nowości i antysystemowości** – wizerunek formacji spoza dotychczasowego układu władzy pozwala jej kanalizować narastające zmęczenie społeczne długotrwałą dominacją Fideszu. Péter Magyar stanowi dla części elektoratu pierwszą od lat rozpoznawalną i wiarygodną alternatywę personalną wobec Viktora Orbána. Partia zagospodarowuje elektorat protestu, dla którego kluczowe są kwestie nadużyć władzy, korupcji i jakości państwa, a nie klasyczne podziały ideologiczne.
2. **Silna konsolidacja elektoratu dotychczasowej opozycji** – TISZA przejęła elektorat rozczarowany nieskutecznością i rozdrobnieniem dotychczasowych partii opozycyjnych. Ugrupowanie funkcjonuje jako „nowa opozycja”, wolna od obciążeń związanych z wcześniejszymi porażkami wyborczymi, sporami personalnymi i rządami przed 2010 r. Ogranicza to rozproszenie głosów po stronie opozycyjnej i wzmacnia postrzeganie TISZY jako jedyne realnego konkurenta Fideszu.
3. **Czysta karta i narracja „odnowy moralnej”** – centralnym elementem przekazu TISZY jest krytyka klientelizmu, korupcji i oligarchizacji państwa. Narracja ta zyskuje na wiarygodności w kontekście kolejnych afer i kontrowersji obciążających obóz rządzący. Hasła te rezonują szczególnie wśród elektoratu miejskiego, młodszego i klasy średniej.
4. **Sanacja bez rewolucji** – TISZA skutecznie akcentuje potrzebę zmiany stylu rządzenia i odnowy politycznej, a nie radykalnego zwrotu ideologicznego. Przekaz ten trafia do wyborców zmęczonych koncentracją władzy, permanentną polaryzacją oraz powtarzalnością narracji rządowej, a jednocześnie obawiających się kosztów gwałtownej zmiany.
5. **Program poprawy sytuacji gospodarczej i stosunków z UE** – utrzymująca się wysoka inflacja, presja kosztów życia oraz ograniczony wzrost realnych dochodów gospodarstw domowych zwiększają podatność elektoratu na przekaz opozycyjny. TISZA akcentuje koszty polityki rządu – w tym konflikty z UE i zamrożenie środków unijnych. Zapowiada ich odblokowanie, co przedstawia jako warunek przyspieszenia wzrostu gospodarczego. Trafia to do elektoratu wrażliwego na kwestie kosztów życia, ale też do klasy średniej i przedsiębiorców, dla których relacje z Brukselą mają przede wszystkim znaczenie ekonomiczne, a nie tożsamościowe.
6. **Elastyczność ideowa** – TISZA świadomie unika jednoznacznego zakotwiczenia w tradycyjnych podziałach ideologicznych, co pozwala jej docierać do wyborców zarówno centrowych, jak i umiarkowanie konserwatywnych czy liberalnych. Taka strategia sprzyja przełamywaniu silnej polaryzacji, charakterystycznej dla węgierskiej sceny politycznej, i ułatwia zdobycie poparcia wyborców niezdecydowanych czy z elektoratu Fideszu.
7. **Przewaga w dużych miastach i wśród młodego elektoratu** – TISZA osiąga relatywnie lepsze wyniki w dużych ośrodkach miejskich oraz w gronie młodszych wyborców, dla których kluczowe znaczenie mają kwestie jakości instytucji publicznych, perspektyw gospodarczych i stylu sprawowania władzy. Grupy te są bardziej krytyczne wobec centralizacji władzy, upolitycznienia instytucji oraz zawężania pluralizmu medialnego, a jednocześnie silniej odczuwają skutki stagnacji gospodarczej i ograniczonych możliwości awansu.
8. **Efektywna obecność w mediach społecznościowych** – TISZA kompensuje ograniczony dostęp do tradycyjnych mediów ogólnokrajowych skutecznością w mediach społecznościowych. Kanały te umożliwiają bezpośrednią komunikację z wyborcami, szybkie reagowanie na bieżące wydarzenia oraz omijanie filtrów redakcyjnych i ram narracyjnych narzucanych przez media prorządowe.

Listy kandydatów TISZY i Fideszu

W listopadzie ub.r. Péter Magyar przedstawił 106 kandydatów swojej partii w okręgach jednomandatowych (poza 93 posłów jest wybieranych z list partyjnych). Postawił na ludzi spoza polityki, przeważnie lokalnych aktywistów, przedsiębiorców, lekarzy czy nauczycieli. W styczniu swoich kandydatów zaprezentował także Fidesz. Ugrupowanie wystawiło nowe osoby w 41 okręgach wyborczych (ze 106), jednak w przeciwieństwie do kandydatów TISZY są to głównie ludzie związani z aparatem władzy i administracją publiczną (m.in. komisarze rządowi, burmistrzowie i ich zastępcy oraz kierownicy urzędów dzielnicowych). Do zmian personalnych doszło zwłaszcza w tych okręgach, w których sondaże wskazują na osłabienie pozycji Fideszu i wzrost poparcia dla TISZY. Charakterystyczny pozostaje niski udział kobiet – mimo podwojenia liczby kandydatek względem 2022 r. jest ich jedynie 14 wśród 106 startujących osób. Dla porównania na listach TISZY kobiety zajmują około jednej trzeciej miejsc. Dysproporcja ta wpisuje się w szerszą charakterystykę polityki węgierskiej – w obecnym rządzie nie ma ani jednej kobiety na stanowisku ministra.

Napięcia wokół słowackiej nowelizacji dotyczącej dekretów Beneša

Nowelizacja słowackiego prawa, dopuszczająca karę pozbawienia wolności za publiczne kwestionowanie powojennych dekretów wyłączeniowych (wymierzonych m.in. w mniejszość węgierską), stała się elementem kampanii wyborczej. Mimo że „obrona” mniejszości węgierskich to jedno z głównych haseł rządu, Orbán unika krytyki prawa ze względu na bliskie relacje ze słowackim premierem Robertem Ficą oraz ich strategiczny sojusz w Radzie Europejskiej. Magyar oskarżył premiera o zdradę Węgrów na Słowacji. Sporządził też list otwarty do Ficy i wezwał Orbána do jego podpisania oraz zapowiedział, że jeśli Słowacja będzie grozić Węgrom więzieniem za wyrażanie swoich poglądów, przyszyły rząd TISZY wydali słowackiego ambasadora.

Kolejne skandale wokół praw dzieci obciążeniem dla Fideszu

Rząd węgierski zlikwidował ośrodek poprawczy dla nieletnich przy ul. Szőlő w Budapeszcie po ujawnieniu przypadków nadużyć i aresztowaniu byłego dyrektora placówki. Władze zapowiedziały utworzenie nowej, ogólnokrajowej instytucji w ramach reformy systemu poprawczego. Krok ten wpisuje się w szerszy kryzys wokół systemu ochrony dzieci na Węgrzech, osłabiający wiarygodność prorodzinnej narracji gabinetu. Podobny skandal z 2024 r. – związany z utaskawieniem osoby skazanej w sprawie pedofilskiej – doprowadził do najpoważniejszego kryzysu politycznego Fideszu w ostatnich latach, w tym do dymisji prezydent Katalin Novák oraz byłej minister sprawiedliwości Judit Vargi. To właśnie na fali ówczesnego oburzenia społecznego zaistniał politycznie Magyar, budując swój wizerunek jako krytyka systemowych patologii w obozie władzy. W ostatnich tygodniach TISZA zorganizowała protesty, oskarżając rząd o zaniedbania w zakresie ochrony dzieci.

TISZA wzmacnia zaplecze eksperckie w obszarach gospodarki i dyplomacji

W styczniu Magyar ogłosił pozyskanie dwóch rozpoznawalnych ekspertów, co wpisuje się w przygotowania partii do rządzenia. Głównym doradcą ds. gospodarki i energetyki został István Kapitány – były wieloletni menedżer koncernu Shell, przez dekadę pełniący funkcję globalnego wiceprezesa spółki. Jego nominacja spotkała się z krytyką mediów prorządowych z uwagi na korporacyjne zaplecze, lecz dla TISZY stanowi sygnał stawiania na kompetencje menedżerskie i bardziej technokratyczne podejście do polityki energetycznej. Magyar wskazał również Anitę Orbán jako kandydatkę na przyszłą szefową dyplomacji. Ma ona doświadczenie w administracji rządowej (w latach 2010–2015 była ambasadorem w misji specjalnej ds. bezpieczeństwa energetycznego w rządzie Orbána), a następnie zajmowała kierownicze stanowiska w międzynarodowych firmach związanych z energią i telekomunikacją. W swoich publikacjach opowiadała się za dywersyfikacją dostaw energii i ograniczeniem zależności od Rosji (w 2008 r. wydała książkę o imperializmie energetycznym Moskwy). Nominacje mogą pomóc osłabić formułowane przez Fidesz zarzuty, że TISZA nie posiada kompetencji do rządzenia. Sygnalizują też możliwość korekty dotychczasowej linii Budapesztu w relacjach energetycznych z Rosją w przypadku zmiany władzy.

Hierarchia tematów wyborczych korzystna dla TISZY

Styczniowy sondaż Medián potwierdza nie tylko utrzymującą się przewagę TISZY nad Fideszem, lecz także większą wiarygodność przekazu opozycji w ocenie kluczowych problemów kraju. Za najważniejsze wyborcy uznają kryzys w ochronie zdrowia i edukacji – centralny temat kampanii TISZY – oraz korupcję i pogarszającą się sytuację gospodarczą, wiązaną z nadużyciami władzy. Na kolejnych miejscach znalazły się kwestie ochrony dzieci oraz obawy przed ewentualnym wyprowadzeniem Węgier z UE. Dopiero jako piąty w kolejności wymienia się główny motyw kampanii Fideszu, czyli ryzyko wciągnięcia państwa w wojnę w Europie. Narracje rządu o możliwych podwyżkach podatków po zmianie władz czy ingerencji Brukseli w wybory mają natomiast marginalne znaczenie. Jednocześnie 62% respondentów uważa, że kraj zmierza w złym kierunku, a 54% wyraża zdanie, że Orbán dąży do osłabienia UE. Jeśli chodzi o wojnę na Ukrainie, 54% badanych uznaje działania Rosji za nieuzasadnioną agresję, podczas gdy 35% ocenia je jako próbę obrony jej interesów i bezpieczeństwa, co wskazuje na utrzymującą się, choć nie powszechną, podatność elektoratu na narrację prorosyjską.

WIĘCEJ

posłuchaj podcastu OSW

obejrzyj film OSW

przeczytaj komentarz OSW

